

INSTYTUCJE KOŚCIELNE JAKO ORGANIZACJE POŻYTKU PUBLICZNEGO

Artykuł dotyczy instytucji kościelnych jako podmiotów posiadających status organizacji pożytku publicznego. Przedstawia informacje o regulacjach zawartych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oraz rolę tych regulacji w kształtowaniu sektora organizacji pozarządowych. Polska ustawa jawi się jako próba odpowiedzi na wyzwania współczesnego świata, w przyjętych rozwiązaniach i wykładni występuje wiele kontrowersji. Niejasne jest m.in. określenie statusu instytucji kościelnych. Nie są one zaliczane przez ustawodawcę do organizacji pozarządowych, lecz posiadają możliwość uzyskania statusu organizacji pożytku publicznego. Omówiono charakterystyczne dla tych podmiotów wymogi i specyfikę ich funkcjonowania jako takich organizacji. Przedstawiono funkcjonowanie instytucji kościelnych w praktyce, zawarte w raporcie GUS z 2009 r.

Dokonano przeglądu nazw wpisanych do Krajowego Rejestru Sądowego organizacji kościelnych, które okazały się cennym źródłem informacji o rodzajach aktywności, podejmowanych przez Kościoły i organizacje społeczne. Do tekstu dodano załącznik, zawierający wykaz organizacji, którym ze względu na nazwę można przypisać charakter religijny.

Słowa kluczowe: organizacje pożytku publicznego, organizacje pozarządowe, organizacje kościelne, kościelne osoby prawne

CHURCH INSTITUTIONS AS PUBLIC BENEFIT ORGANIZATIONS

This article concerns ecclesiastical institutions as entities having the status of a public benefit organization. Provides information on the regulations contained in the Act on Public Benefit and Volunteer Work, and the role of regulation in the development of the NGO sector (*non-governmental organization*). Polish law is seen as an attempt to respond to the challenges of the modern world, and there occurs controversy in it. The status of ecclesiastical institutions is unclear. They are not included by the legislature to NGOs, but have the ability to obtain the status of a public benefit organization. The text discusses the specific requirements for these entities, and the specificity of them as non-profit organizations. Activities of institutions dedicated to religion have been explained in practice, according to the report of the 2009 CSO.

A review of the names listed in the National Court Register of church organization was presented, which proved to be a valuable source of information about the types of activities undertaken by churches and social organizations. The list of the organizations was added as an appendix.

Keywords: non-profit organizations, non-governmental organization, NGOs, church organizations, ecclesiastical legal persons